

Verslag

Bijeenkomst Duurzame accommodaties fase 2

Datum: 29-10-2015
Tijd: 19.30 – 21.05 uur
Plaats: Oos Hoes
Aanwezig:
Namens de gemeente: Corry de Koster (projectmanager)
Eugene Lebon (stadsdeelmanager)
Frans Drissen (projectmedewerker)

Vertegenwoordigde organisaties: Harmonie Concordia Obbicht
Ouderenvereniging Levensvreugd
Dorpsplatform Obbicht
Ouderenvereniging Obbicht
Schutterij Eendracht
Dorpraad Grevenbicht-Pappenhoven-Schipperskerk
V.V. Armada
KH Aurora
Heemkundevereniging "Bicht"
St. Cecilia Grevenbicht-Papenhoven
RKVV Obbicht
Schutterij Eendracht
"Oos Hoes"

1. Introductie

Eugene Lebon heet iedereen namens de gemeente Sittard-Geleen van harte welkom op deze bijeenkomst en stelt de vertegenwoordigers namens de gemeente voor. Het doel van deze avond is om samen, aan de hand van de samenvatting van de analyse van de uw buurt, na te denken en te praten over de toekomst maatschappelijke accommodaties binnen de gemeente. Dat gebeurt de komende periode in alle twaalf clusters van buurten/wijken/kernen. Vervolgens geeft hij het woord aan Corry de Koster voor een presentatie over de inhoud en stand van zaken van de bestuursopdracht Duurzame accommodaties.

Er wordt een verslag opgesteld dat zal worden verspreid onder de aanwezigen.

2. Presentatie

Aanleiding

In de eerdere bijeenkomsten is een filmpje getoond, dat duidelijk aangeeft wat de aanleiding is voor de bestuursopdracht. De bevolkingssamenstelling wijzigt. Er komen steeds meer ouderen die ouder worden en steeds minder jongeren. Maar ook andere ontwikkelingen zijn van invloed, zoals toenemende mobiliteit, digitalisering van de samenleving en individualisering. Dat is van invloed op het gebruik van accommodaties en leidt nu al tot leegstand.

De gemeente wil deze ontwikkelingen niet op zijn beloop laten en daarom samen met het maatschappelijk veld een toekomstvisie voor het geheel aan maatschappelijke accommodaties samenstellen.

In het cluster Obbicht-Grevenbicht loopt een traject rondom sport- en schoolvoorzieningen. Afsproken is echter om de sessies rondom duurzame accommodaties in alle clusters op de zelfde manier te laten plaatsvinden.

Invalshoeken

Invalshoeken daarbij zijn: Accommodaties moeten

- geschikt zijn voor de activiteiten die er in plaatsvinden nu en in de toekomst;
- niet te groot of te klein zijn, te weinig of teveel;
- op een redelijke afstand liggen voor het soort voorziening, waar het om gaat;
- betaalbaar zijn voor gebruiker en verhuurder;

Uitgangspunt is verder dat er bestaande accommodaties gebruikt worden om te voorkomen dat er leegstand en verloedering ontstaat.

Minder overheid, meer burger

Het maken van de toekomstvisie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de verschillende stappen van het plan van aanpak is dan ook steeds een interactief traject ingebouwd voor overleg met het maatschappelijke veld.

In het voorjaar zijn er twaalf bijeenkomsten geweest waarbij de uitgangspunten voor de toekomstvisie ter discussie stonden. Op basis daarvan heeft de gemeenteraad op 8 juli 2015 het Beleidskader Duurzame accommodatie vastgesteld. In het traject dat nu plaatsvindt, wordt getoetst of de analyse die de gemeente van elk cluster gemaakt heeft juist is en wat toepassing van het beleidskader betekent.

Dat moet leiden tot een toekomstvisie die in december in de gemeenteraad wordt behandeld en die richting geeft, dus nog geen keuzes maakt op accommodatieniveau, maar wel aangeeft welke kant het opgaat. Wat zien we? Zitten we inderdaad te ruim in ons jasje voor wat betreft aantal accommodaties en/of bezettingsgraad? Waar is er te veel of te weinig van? Valt al iets zeggen over accommodaties zelf? Liggen er zaken vast?

In die toekomstvisie zullen deelopdrachten geformuleerd worden. Die deelopdrachten worden dan in 2016 samen met aanbieders en gebruikers van accommodaties in de verschillende clusters uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.

Spreidingsmatrix

Vervolgens wordt de spreidingsmatrix uit het Beleidskader toegelicht. Er zijn voorzieningen waarvan het voldoende is dat ze op stadsdeelniveau of gemeentelijk niveau beschikbaar zijn (zoals grote sporthallen of de schouwburg). Maar er zijn ook voorzieningen waarvan in het Beleidskader is vastgelegd dat ze op clusterniveau of zelfs buurniveau beschikbaar moeten zijn. De grote lijn is dat alleen ontmoetingsruimten nu en in de toekomst op buurniveau (minder dan 6 minuten lopen) beschikbaar moeten zijn. Dat hoeft niet per se in een gemeenschapshuis te zijn, maar kan ook een andere gebouw zijn dat geschikt is als ontmoetingsruimte of ruimte voor bijv. ouderengymnastiek. Voor de overige functies (zoals basisscholen en gemeenschapshuizen) geldt een geleidelijk opschaling naar clusterniveau (minder dan 12 minuten lopen).

Selectiecriteria

Stel dat in een buurt verschillende ontmoetingsmogelijkheden zijn, die slecht bezet zijn en waarvan de exploitatie niet rond is, dan ligt het in de lijn te verminderen. Volgens het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader wordt er dan eerst gekeken naar de geschiktheid van de gebouwen op de volgende aspecten:

- Functionele kwaliteit (Is de accommodatie geschikt of geschikt te maken voor de activiteiten, die er in moeten plaatsvinden?).
- Belevingswaarde en omgevingskwaliteit (Bijv. Is het gebouw toegankelijk, laagdrempelig. Kun je er parkeren? Is omgeving veilig?)
- Duurzame exploitatie (Is de exploitatie voor gebruikers en verhuurder in balans, liefst zonder subsidie? En als er subsidie nodig is dan alleen als de maatschappelijke invulling aan de maat is. Zijn de verenigingen toekomstbestendig (aantal leden, bestuur)?
- Technische kwaliteit (Wordt voldaan aan de wet, aan milieueisen, etc.)
- Afstemming (Is er draagvlak bij aanbieders en gebruikers? Zijn er goede afspraken over beheer van multifunctionele accommodaties?)
- Toekomstperspectief bij voornemen tot afstoten (Zijn er lopende huurcontracten? Is het pand wel of niet gemeentelijk? Is er een andere bestemming voor het gebouw?)

Ook kan er reden zijn voor maatwerk. Bijv. vanwege ligging versus leefbaarheid of dreigende verloederende monumentale panden (vb. Gemmakerk). Ook kan het zijn dat een accommodatie die niet past in spreidingsmatrix, uitstekend wordt benut en daarom sowieso bestaansrecht heeft.

Getrapte besluitvorming

Na analyse op basis van de selectiecriteria, kan het zijn dat er meerdere accommodaties of geschikt te maken zijn. Hoe dan wordt dan de keuze bepaald? In het Beleidskader is daar voor een getrapte vorm van besluitvorming vastgesteld:

1. De spreidingsmatrix is leidend;
2. Vervolgens wordt bekeken welke bestaande accommodaties geschikt of geschikt te maken zijn;
3. Daarna wordt er een financiële doorrekening gemaakt waaruit het economisch meest voordelige scenario wordt gekozen. Leegstaand vastgoed wordt afgestoten of gesloopt;
4. Afwijking vindt alleen plaats alleen op basis van
 - a. externe financiering van investering of exploitatie en/of
 - b. aantoonbaar draagvlak en gebruik van minimaal 60% en/of
 - c. noodzaak tot instandhouding van beeldbepalende panden en monumenten.
5. Er geldt een overgangstermijn en overgangsregeling van 5 jaar na besluitvorming om de ideale situatie te bereiken.

De Gemmakerk is een voorbeeld van criterium 4.a. en 4.c.

3. CLUSTERANALYSE

De analyse is van tevoren toegezonden en ook voor ieder uitgeprint. Deze wordt in twee delen toegelicht en ter controle doorgenomen. De bewoners en organisaties zijn immers bij uitstek degenen die hun buurt kennen en weten wat er aan activiteiten en accommodaties zijn.

Toelichting t.a.v. het algemene gedeelte a t/m f :

- De algemene karakteristiek is overgenomen uit het stadsdeelprogramma;
- Over het algemeen geldt dat de herkomst van leden en bezoekers voor circa 50% uit de eigen buurt of aangrenzende buurten afkomstig is, behalve bijv. in Centrum Sittard dat een regionale functie heeft;
- De cijfers over bevolkingsontwikkelingen in het cluster zijn afkomstig van het ETIL. Ontwikkelingen zoals nieuwbouw in een buurt zijn hier niet in meegenomen
- In de vorige gesprekken met organisaties werd aangegeven dat er nu al actie moet worden ondernomen.
- De vergrijzing in Obbicht-Grevenbicht is groter dan in de rest van de gemeente. Ouderenvoorzieningen zijn derhalve verdedigbaar.
- Uit het burgeronderzoek blijkt een grote cohesie binnen de kernen: Het is goed wonen in Obbicht-Grevenbicht.

De analyse onder a t/m f wordt herkend. Er is een additionele reactie gekomen na de vorige bijeenkomst:

- Het dorpsplatform Obbicht is van mening dat er ontmoetingsruimte met vrije inloop moet komen in de kern van Obbicht. Dit wordt onderbouwd met de uitslagen van een onderzoek onder 29 personen.

Ook de specificatie van huidige accommodaties en gebruikers wordt kort toegelicht.

- Het overzicht is samengesteld aan de hand van verschillende gemeentelijke administraties en een inventarisatie onder 1100 organisaties, waarvan er 700 gereageerd hebben. De organisaties die nog niet hebben gereageerd, worden nogmaals verzocht hun opgave door te geven;
- De aangegeven bezetting is geflatteerd. Als één organisatie één ruimte in een multifunctionele accommodatie op en vast tijdstip minimaal eenmaal per twee weken

gebruikt, kleurt het vakje rood. Zie bijv. scholen voor primair onderwijs, waarvan het bezettingsoverzicht op de woensdag en in de avonden groengekleurd is.

- Voor een aantal met name genoemde panden geldt het gemeentelijke accommodatie beleid. Exploitanten of gebruikers krijgen een gemeentelijke subsidie in de huisvestingskosten (bijvoorbeeld in de vorm van een bijdrage in of een korting op de huur of eigenaarsonderhoud).
- Op dit moment staat de voormalige bibliotheek leeg (niet eigendom van de gemeente). Als er een nieuwe school- en sportvoorziening zou komen dan komen de oude accommodaties leeg.

De gecorrigeerde versie van de analyse wordt een bijlage bij de raadsnota en is voor iedereen ter inzage. Er is nog een week de tijd om aanvullingen en correcties door te geven via accommodaties@sittard-geleen.nl.

De inventarisatie is echter nog niet compleet. Voor de start van het uitvoeringsplan worden de gegevens aangevuld.

Ook de inventarisatie wordt herkend op enkele aanvullingen na. De volgende correcties worden doorgegeven:

- De Koosjtal ligt in Obbicht (en niet in Grevenbicht);
- Schutterij Willibrordus ligt in Obbicht (en niet in Grevenbicht); bovendien gaat het alleen om het terrein;
- De jeu de boule club In de Kegelzak zit niet in de St. Willibrorduskerk en ook niet op het terrein van de kerk. Het terrein naast de kerk is eigendom van de gemeente (en niet van de kerk).
- Aan locatie BS De Kingbeek, locatie Willibrordusstraat toevoegen: Go Yong.
- Aan locatie BS De Kingbeek, locatie Willibrordusstraat toevoegen: Dorpsplatform.
- Nagaan of de tennisclub inderdaad 's morgens, 's middags en 's avonds gebruikt wordt.
- Aan locatie RK VV Obbicht toevoegen: Duivenvereniging (dhr. Rob Coenen zal de contactgegevens aanleveren).
- Bij de opgave van de Willibrorduskerk zijn niet alle gebruikersavonden ingekleurd (de maandag- en woensdagavonden zijn namelijk ook in gebruik). Dit zal worden nagekeken en aangeleverd door de heer Harrie Vreken).
- Café de Mert toevoegen (biljartclub)

Algemene vragen en opmerkingen n.a.v. presentatie en analyse

- Uit de opgave blijkt, dat het multifunctioneel gemeenschapshuis een goede bezettingsgraad heeft. Uitgelegd wordt dat de spreidingsmatrix c.q. het beleidskader gemeentebreed is en niet specifiek voor dit cluster.
- Uit het overzicht blijkt dat de Harmoniezaal Obbicht in gebruik is als multifunctionele ontmoetingsruimte. Deze woordkeuze wordt echter niet herkend door meerdere aanwezigen. De bewoners zien de Harmoniezaal als verenigingsgebouw, maar niet als (multifunctionele) ontmoetingsruimte., omdat er geen vrij inloop is
Uitgelegd wordt dat de Harmoniezaal destijds met subsidie is opgeknapt. De gemeente heeft toen als voorwaarde gesteld dat de zaal door iedereen (verenigingen en particulieren) gebruikt mag worden op tijden dat de Harmonie ruimten niet nodig heeft. Ook in andere gemeenschapshuizen moeten afspraken gemaakt worden over gebruik en is vrij inloop niet altijd mogelijk.

4. Interactief programma

Na de presentatie worden de deelnemers verzocht aan de hand van kleurkaartjes plaats te nemen aan 3 statafels en een vrije discussie te voeren. Op de tafels liggen plattegronden van het cluster met daarop ingetekend buurtcirkels met een doorsnede van 1 km. Van de rand tot het centrum van de cirkel is minder dan 6 minuten lopen. Ook de verschillende accommodaties zijn aangegeven. Er zijn veel accommodaties in de kernen.

Verzocht wordt om de volgende vragen te beantwoorden in een vrije discussie:

1. Is het aantal en de plaats van de buurtcirkels correct? (Cirkels correct? Plaats en aantal?)
2. Welke accommodaties zijn het meest geschikt als multifunctionele ontmoetingsruimte en waarom?
3. Bestemming leegkomende gebouwen?
4. Combinatiemogelijkheden van activiteiten? Randvoorwaarden?

Na het interactieve deel worden de bevindingen plenair teruggekoppeld. Iedere groep presenteert zelf de verzamelde inzichten en ideeën aan alle deelnemers.

Resultaten:

- De buurtcirkels zijn correct. Nuanceverschil buurtcirkels: voor mensen die moeilijk ter been zijn, zijn de buurtcirkels tamelijk groot.
- Bij de invulling van accommodaties moet niet alleen aan ouderen worden gedacht, maar ook aan jongeren. Dus een ontmoetingsruimte moet geschikt zijn voor alle doelgroepen.
- Ontmoetingsplek/huiskamervoorziening Obbicht: kantine tennisclub, sacristie/kerk en harmoniezaal; Bij harmoniezaal geen vrije inloop mogelijk, minder toegankelijk en geen huiskamergevoel en geen buitenterras. Het Wijksteunpunt Obbicht is ook een goede locatie, maar moeilijker te bereiken en beperkt geopend.
- Ontmoetingsplekken/Huiskamervoorziening Grevenbicht: Oos Hoes,. Volgens de aanwezigen zijn Aurora en De Mert minder geschikt.
- Ontmoetingsplekken Schipperskerk: De Keet en Galerie Marie kunnen voldoen in de behoefte
- Suggesties leegstand vml. bibliotheek: pand verkopen. Het pand is echter niet van de gemeente. Er zijn geen ideeën voor mogelijke kopers. Wellicht kan de bibliotheek verbouwd worden tot woonruimte.
- Ook voor andere thans leegstaande of in de toekomst leegkomende panden zoals de school wordt de suggestie gedaan deze te slopen en seniorenwoningen en levensloopbestendige woningen te bouwen. De gemeente refereert aan de vastgestelde woonvisie waarin geldt 'een woning eraf, een woning erbij'. Er wordt gevraagd om heroverweging omdat de vraag naar woonruimte in kleine kernen evident is.

6. Afronding

Eugene Lebon vraagt nogmaals binnen een week correcties en aanvullingen toe te sturen. Het verslag zal binnen twee weken worden toegezonden. Op 17 december zal de gemeenteraad de toekomstvisie behandelen. Eugene bedankt iedereen nogmaals voor inbreng en betrokkenheid.

De presentatie wordt gepubliceerd op de website: www.Sittard-geleen.nl/accommodaties

Sittard-Geleen 29-10-2015
Cluster/Team Beleid, Maatschappij